

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 331/2021-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, Námestie SNP 7, Stropkov, proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6 To 36/2020-845 z 23. septembra 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 29. decembra 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 2, čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 7 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 3 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 To 36/2020-845 z 23. septembra 2020 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Svidník (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2 T 15/2020-810 z 22. júla 2020 uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. a), c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona, za čo mu bol podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 36 písm. l), n) a § 38 ods. 3 Trestného

zákona s použitím § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona *per analogiam* uložený trest odňatia slobody vo výmere siedmich rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a zároveň mu boli uložené ochranné opatrenia (ochranný dohľad v trvaní dvoch rokov a ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou), ako aj trest prepadnutia vecí (upravenej alobalovej misky a finančnej hotovosti v sume 20 eur).

Proti výroku o treste podal prokurátor Okresnej prokuratúry Svidník (ďalej len „prokurátor“) odvolanie, o ktorom krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sťažovateľovi podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona za použitia § 36 písm. l), n) a § 38 ods. 2 a 3 Trestného zákona uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere desiatich rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a zároveň mu nad rámec rozsudku okresného súdu uložil trest prepadnutia vecí (mobilného telefónu zn. Aligátor RX700 Extremo).

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že krajský súd sa pri ukladaní trestu sťažovateľovi vôbec nezaoberal okolnosťami prípadu ani pomermi sťažovateľa v zmysle § 39 ods. 1 Trestného zákona a na rozdiel od okresného súdu nevzal do úvahy žiadnu zo skutočností významných pre dôslednú individualizáciu trestu. Napadnutý rozsudok je preto podľa názoru sťažovateľa arbitrárny, nespravodlivý a nezohľadňujúci princíp proporcionality, čo viedlo k uloženiu neprimeraného trestu.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 2, čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 7 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 3 a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 16 ods. 2, čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 7 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 3 a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu.

Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených ustanovení ústavy, listiny a dohovoru malo dôjsť tým, že na základe odvolania podaného prokurátorom proti výroku rozsudku okresného súdu

o treste krajský súd sťažovateľovi arbitrárne, bez náležitej individualizácie uložil neprimerane vysoký trest odňatia slobody.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu:

9. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

10. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07). Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na príslušnom súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa

namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02).

11. V zásade ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a jeho úlohou nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci.

12. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

13. Ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu.

14. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Trestného poriadku zrušil výrok predmetného rozsudku okresného súdu o treste (ktorým okresný súd sťažovateľovi uložil trest odňatia slobody vo výmere siedmich rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia) a na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku sťažovateľovi uložil trest odňatia slobody vo výmere desiatich rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

15. Pokiaľ ide o trest uložený sťažovateľovi okresným súdom, krajský súd v napadnutom rozsudku konštatoval, že okresný súd nepostupoval správne, keď sťažovateľovi ukladal trest odňatia slobody za použitia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, teda pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby, a rovnako keď sťažovateľovi neuložil trest prepadnutia veci – mobilného telefónu zn. Aligátor. Krajský súd v tejto súvislosti v podstatnom uviedol, že účel trestu

v zmysle § 34 Trestného zákona tvorí jednotu, pretože sa musí vzájomne dopĺňovať, a teda záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Krajský súd sa preto stotožnil s názorom prokurátora, že sťažovateľovi už v minulosti za druhovo totožnú trestnú činnosť bol uložený trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby (rozsudkom okresného súdu č. k. 1 T 72/2017 z 31. júla 2017 v spojení s rozhodnutím krajského súdu č. k. 3 To 30/2017 z 28. septembra 2017). Zároveň mu bol uložený aj probačný dohľad a obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania omamných a psychotropných látok, ako aj povinnosť podrobiť sa psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že uvedený trest nemal na sťažovateľa prevýchovný účinok, pretože sťažovateľ sa v druhovo totožnej trestnej činnosti, a to vo väčšom rozsahu, dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia za uvedený trestný čin, teda oproti predchádzajúcemu odsudzujúcemu rozhodnutiu už v aktuálne prejednávanej veci nielen omamné a psychotropné látky prechovával, ale ich aj distribuoval, a to najmenej piatim osobám, pričom skutku sa dopúšťal najneskôr od mesiaca február 2019 až do 25. septembra 2019, teda približne po dobu ôsmich mesiacov, a to v priebehu skúšobnej doby podmieneného odsúdenia za druhovo totožnú trestnú činnosť.

Z uvedeného dôvodu, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že proti sťažovateľovi už bolo v predchádzajúcom odsúdení použité ustanovenie § 39 Trestného zákona, t. j. bol mu trest ukladaný pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby, dospel krajský súd k záveru, že v danom prípade opätovné dobrodenie súdu spočívajúce v ukladaní trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby za použitia § 39 Trestného zákona by bolo v rozpore so zásadou individuálnej a generálnej prevencie a nevedlo by k náprave sťažovateľa a k tomu, aby v budúcnosti viedol riadny život.

Krajský súd zároveň poukázal na skutočnosť, že z obsahu spisu je zrejmé, že sťažovateľ používal pri svojej trestnej činnosti aj mobilný telefón zn. Aligátor, ktorý následne na účely trestného konania aj vydal, a preto okresný súd nepostupoval správne, ak nerozhodol o jeho prepadnutí v rámci trestu prepadnutia veci.

16. Krajský súd ako súd odvolací teda konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné zákonné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie krajského súdu aj náležite odôvodnené. Krajský súd primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom zohľadnil všetky relevantné okolnosti potrebné na dôsledné zhodnotenie podmienok pre potrestanie páchatel'a, ktorých výsledkom bol konkrétnymi dôvodmi podložený záver krajského súdu o nevhodnosti mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody sťažovateľovi.

Ústavný súd v uvedenej súvislosti pripomína, že nie je „skutkovým súdom“, sám dokazovanie spravidla nevykonáva a nie je preto ani oprávnený do skutkových záverov všeobecných súdov zasahovať (II. ÚS 472/2014).

17. Právne závery krajského súdu predostreté v jeho napadnutom rozhodnutí nie je možné považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené. Sťažovateľom napadnuté rozhodnutie krajského súdu tak v ničom nesignalizuje možnosť porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. medzi sťažovateľom napadnutým rozhodnutím krajského súdu a obsahom práv, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na ktorej základe by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

18. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 17 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 7 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 3 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu:

19. Sťažovateľ zároveň tvrdí, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bolo zasiahnuté aj do jeho základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 17 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 7 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 3 dohovoru (zákaz mučenia), pričom z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ svoju argumentáciu o porušení týchto práv napadnutým rozsudkom krajského súdu odvodzuje od namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže však ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemohlo v takomto prípade dôjsť ani k porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 17 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 7 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 3 dohovoru (m. m. III. ÚS 21/2020).

20. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie základných práv podľa čl. 16 ods. 2 a čl. 17 ods. 2 ústavy, resp. podľa čl. 7 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 3 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2021

Peter Molnár
predseda senátu